

Den 24de Februar 1848 forlod en anden Mand hemmeligt ikke et Fængsel, men et Slot, for at stige ind i en Droskhe, ikke langt fra det Sted, hvor Ludvig den Sættende havde besægtet Stakottet, og for at vandre om i en lignende Forældning, som Fangen i Ham havde benyttet, indtil en ussel Fisserbaad førte ham til England, og denne Mand var Louis Philippe, de Franskes Konge! Hvilken Lyffens Omvæltning! Februarrevolutionen, som knuste Louis Philippes Throne, skulde lægge Grundvolden til Louis Napoleons, og Ingen kan sikkert dette Omflag have forundret mere, end Borgertingens Minister, Napoleon den Førstes berømte Historiograph, Thiers, hvem Broder sønnen havde tiltrækket en Ministerpræsidents Stilling og som forsvarede sig ironisk i Uviserne mod den Bestyrelse, at være i Forstaaelse med ham, idet han spurgte, om Nogen for Alvor kunde troe, at han vilde modtage en Ansættelse af en Mand, der havde ladet sig opfiske som en anstødt Bilband i en Dam.

For at indsee, hvorledes det var muligt, at Louis Napoleon, da det rette Dieblit kom, kunde blive den af Folket Udvalgte, maa man betænke, at han ikke blot gjentagne Gange havde sat sit Piv paa Spil for at gennemføre en stor Plan, et Mød, der altid taltaler Mængden, men at han under disse gjentagne Forsøg var traadt i Forbindelse med Datidens mest ansete Mænd, med Republikaneren Armand Carrel, med La Fayette og med Socialisten Louis Blanc. Dertil kom endnu, at han alt længe havde henledet den offentlige Opmærksomhed paa sig, som en skarpsindig, praktisk og grundig Forfatter, der isærdeleshed behandlede Dieblittets vigtigste Spørgsmaal. Vaade i „De politiske Drømmerier“ og i „De napoleoniske Ideer“, aabenbarede der sig en urokelig Tillid til Demokratiet og en levende Begejstring for Keiserdømmet. I sine Skrifter forlangte han en keiserlig Republik med almindelig Stemmeret som Grundlag og Medlæghed som Toppunkt; han stiller ikke sin dynastiske Ret over Folkets Ret, den almindelige Stemmeret er hans Stykke, hans Haab og hans Tro. Den svigtede ham heller ikke, men for at den almindelige Stemmeret skal være en Sandhed, maa der rigtignok lægges særdeles Vægt paa, hvorledes og af hvem Spørgsmaalet stilles. Louis Napoleons Skrifter behandlede ikke blot politiske, men ogsaa statsøkonomiske Emner. Gienkomsten, Industrien, Arbeidet, Velværdigheden og Toldloven har han gjort til Gjenstand for sine Undersøgelser. Disse Skrifter bære Vidnesbyrd om en varm og levende Interesse for de mindre gunstigt stillede Samfundsklassers Kaar, og ved at gennemlæse dem, overbevises man om, at Louis Napoleon alt dengang maa have tænkt paa, ikke saaledes som Louis Philippe at støtte sin Throne paa den tredje Stand, paa Bourgeoisiet, men derimod paa den fjerde Stand, paa Almuen. Dette fremgaar dog tydeligt af hans Bær: „Om Pauperismens Tilintetgørelse“ (1843), i hvilket han i høi Grad nærmer sig det socialistiske Standpunkt, medens han dog er altfor skarp en Tænker til at hylde alle denne Læres Bibelevninger. I Anledning af dette Skrift modtog han en Takadresse fra Arbejderne, og i sit Svar sagde han: „Jeg vil stede kun virke til Gunst for den Majoritet af Folket, som favner alle politiske Rettigheder og alle Betingelser for Velværen, uagtet den er Riden til alle Rettigheder og til al Rigdom.“ Tanken om et Regimente, der støtter sig paa Massen af Befolkningen, fremgaar tydeligt og klart af disse Ord. Af hans Bærfer maae vi endnu omtale „Historiske Fragmenter“, der vidne om Forfatterens Dygtighed som Statsmand og slutte med den slaaende Sandhed: „Hvis I gaar forud for Ederes Aarhundredes Ideer, ville disse Ideer følge og underkaste Eder; hvis I gaar bagefter dem, ville de rive Eder med sig; hvis I kæmpe imod dem, ville de træde Eder i Støvet.“

Februarrevolutionen blev imidlertid fuldbåret, uden at Nabnet Bonaparte blev udtalt af Nogen, men Louis Napoleon indsaar dog strax Betydningen og Resultatet af denne fagre Bevægelse. Da Efterretningen berom kom til England, sagde han til sin Confine, Lady Douglas: „Juden et Nar faaer jeg i Spidsen for Frankrigs Regjering“. Denne Spaabom syntes dog ikke strax at skulle gaar i Opfyldelse. Louis Napoleon forlod England, begav sig til Paris og tilfrev den provisoriske Regjering, at han var kommen, „for at stille sig under Republikens Gaar, og at han ikke besjæledes af nogen anden Ergjerrighed, end at tjene Fædrelandet“. Men den provisoriske Regjering nærde Frygt for den Virkning, som en driflig Thronpræsidents Navn kunde øve under Dieblittets Forviklinger og lad ham om at forlade Paris; Louis Napoleon opfyldte dette Ønske og vendte atter tilbage til London. Men medens man ikke vilde forunde ham Adgang til Frankrig i Egenkab af Borger, kaldt det vanskelige at hjerne ham i Egenkab af Folkerepræsentant. Prindsen blev valgt, men afflog i en Skrivelse af 11te Mai at modtage Valget, fordi det vilde bringe ham i en vanskelig og farlig Stilling, indtil den nye Regjering var grundlagt. Men da han atter blev valgt i September Maaned med 82,708 Stemmer i Paris og samtidig dermed i fire Departementer, forandrede han sin Bestyrelse og traadte for første Gang ind i den konstituerende Forsamling, da denne raadfuld om den 20de Paragraph i Forsamlingsudkastet: „Den franske Nation overgiver den lovgivende Magt til en eneste Forsamling;“ han valgte sin Plads i venstre Centrum i Nærheden af de røde Republikanere. Nationalforsamlingen nærde den største Mistillid til Prindsen: han var dens Husmand, den frygtede ham, naar han var tilstede, og den frygtede ham, naar han var fraværende; men han forholdt sig ogsaa til den, som Napoleon til den første Revolution. Denne Mistillid aabenbarede sig især i et

af Thuret, til Forsatningens 42de Paragraph stillet Udbringingsforslag, som vilde have berøvet ham ethvert Haab og som gif ud paa, at intet Medlem af en Slægt, der havde hersket over Frankrig, kunde vælges til Præsident. Prindsen reiste sig ikke for at bekæmpe Udbringingsforslaget, thi derved vilde han for tidligt have affastet Massen, men for at protestere imod, at man kaldte ham en Thronpræsident, hvilket man havde gjort under Debatten. „Jeg er allerede saa lykkelig ved at bestude mig i mine Medborgeres Kreds,“ udbød han, „at jeg ikke nærer nogen anden Ergjerrighed“. Amendementet blev forkastet.

Eiden nærmede sig imidlertid, da Præsidentvalget skulde foregaae og Frankrigs Skæbne afgjøres. To Aviser, „La Presse“ og „L'Événement“, erklærede sig aabenlyst for Louis Napoleon, mod hvem Cavaignac og Ledru Rollin traadte i Strankerne. Prindsen var kun istand til at kaste sit Navn, sine Bærfer og det Mød, han havde lagt for Dagen under to mislykkede Attentater, i Vægtfaalen; men hans Tilhængere forstode tilfulde at benytte disse Omstændigheder. Han selv gav de talrige Deputationer, der henvendte sig til ham for at erfare hans politiske Troesbæjendelse, kun undvigende Svar; dog antydede han, at han vilde nedsette Statterne, og at han ikke vilde frygte en Krig, i hvilken Frankrig atter kunde gjenersolde sine naturlige Grændser. „Le Constitutionnel“ gif med Thiers og den bekjendte Doctor Veron i Spidsen over i Louis Napoleons Leir; mange gamle og unge Generaler udtalte sig for ham, ja selv Obillon Barrot erklærede, at han vilde give Prindsen sin Stemme, og dennes med stor Klogskab affattede og den 21de November udstedte Manifest, der slutter med de Ord: „Naar man har den Værd at staae i Spidsen for det franske Folk, saa har man et usejlsbart Middel til at udrette det Gode — man behøver blot at ville det,“ gjorde et saa fordeeltigt Indtryk, at af de den mindstverdige 10de December afgivne 7,426,252 Stemmer fik Prindsen 5,658,755 og Cavaignac kun 1,448,107, medens de øvrige Stemmer vare fordelte mellem Ledru Rollin, Raspail og Lamartine.

Den 20de December erhøvd Nationalforsamlingen Underretning om Udfaldet af Valgene, og Borger Louis Napoleon Bonaparte proclameredes som den af den franske Nation valgte Præsident. Victor Hugo stred Eidsaflæggelsen paa følgende Maade: „Kloffen var 4 om Eftermiddagen, Tasmærket hvilede allerede over den store Forsamlingsaal, saa at man tændte Lysekronerne og satte Lys paa Talerstolen. Paa et Signal af Præsidenten aabnedes Døren tilhøire, og ind traadte med raffe Skridt en ung, forklædt Mand, med Væreslegionens Kors paa Brøstet og besteg Talerstolen. Alles Læne vare fæstede paa denne Mand. Blege, lygelige Træk, hule Kinder, en stor og lang Næse, et tykt Overskæg, Haarene uebhængende over den lave Vaade, jmaa og matte Læne, en frygtfuld og tilbageholdende Optræden, den største Ullighed med Keiseren — saaledes var Borger Carl Louis Napoleon Bonaparte.“

Under den Mumlen, der opstod ved hans Indtrædelse, blev han en Tidslang, stiv og ubevægelig, med den høire Haand stukket ind i den tilsknappede Kjole, staaende paa Talerstolen, der havde Ordene „Frihed, Lighed og Broderkab“ til Indskrift. For at tilveiebringe Rolighed slog Forsamlingens Præsident flere Gange med sin Træhammer paa det foran ham staaende Bord og sagde, da der atter herskede den dybeste Tausshed: „Jeg vil oplæse Edsformularen, den lyder saaledes: „I Guds og i det af Nationalforsamlingen repræsenterede franske Folks Nærværelse sværger jeg den ene og udelelige Republik Trofast og at opfylde alle de mig af Forsatningen paalagte Pligter.““ Nu hævdede, medens hele Forsamlingen sad i aandeløs Tausshed og spændt Forventning, Borger Carl Louis Napoleon Bonaparte sin høire Haand og sagde med klar og lydlig Røst: „Jeg sværger.“ Forsamlingens Præsident, der endnu stod opreist, vedblev: „Vi kalde Gud og Menneskene til Vidne paa den mystiske Ed.“ —

Louis Napoleon havde nu nærmet sig Maaket; han drog som Frankrigs anerkjendte Overhoved ind i Elyseepaladset, men han havde dog ikke naaret det fuldstændigt, thi han skulde dele Magten med Nationalforsamlingen. Fra den 20de December 1848 til den 2den December 1851 fortsattes Kampen naabrudt mellem Folkerepræsentationen og Præsidenten, og som denne end som oftest trak det korteste Straa, saa overbeviste Landet sig dog mere og mere om, at en Forsamling, bestaaende af iplidagtige Partier, der besjæledes af Ergjerrighed tumultuarisk kæmpede indbyrdes om Overherredømmet, umuligt kunde være til sin Hensigt. Louis Napoleon uholdt derimod Kampen med den rolige Overlegenhed og den beregnede Klogskab, som han havde lagt for Dagen lige fra Februarrevolutionen til sit Valg. Med det første Ministerium, i Spidsen for hvilket Obillon Barrot stod og som fornemmelig var sammensat af den tidligere liberale Opposition, tærne han hestigt sammen, fordi han lige fra Begyndelsen af vilde vise, at han ikke ønskede nogen parlamentarisk Regjering, men at han alene og ikke hans Ministre skulde bære Ansvar. Dette viste han tydeligt, da han den 31te October 1849 overraskede Nationalforsamlingen ved at vælge et nyt, konspartistisk Ministerium, og i sit Budskab sagde han med klare Ord, at han behøvede Mænd, der vare besjæledes af patriotisk Hengivenhed og lagde ligesaa megen Vægt paa hans, som paa deres eget Ansvar. Dog kom det endnu ikke til noget Brud mellem de to Statsmagter, der efter Ledru Rollins mislykkede Opstand endog i Forening veltogte strengere

Presselove og den mærkelige Lov af 31te Mai 1850, der indskrænkede de 11 Millioner Bølgerees Antal omtrent til Halvdelen. Om Initiativet til denne Lov toges af den udøvende eller den lovgivende Magt er uvist, men i ethvert Tilfælde overgav den Præsidenten i Majoritetens Bøld, hvilket Thiers, hvis Klarhed man neppe vil benægte, ogsaa har indrømmet. Det er derfor ikke at undres over, at Louis Napoleon i sit Budskab af 4de Novbr. 1851 med Bestemthed forlangte denne Lovs Ophevelse. Paa samme Tid foretog Prindsen flere Reiser rundt omkring i Frankrig for at vinde Popularitet; i de fleste af de af ham ved Banketter, Industriudstillinger og Indvielsen af Jernbaner holdte Taler søgte han at erkrifte Minderne fra Keiserdømmets Tid, at paavise Nødvendigheden af at forlænge en stærk Regjering og at revidere Forsatningen, et Ønske, som efter hans Paastand blev næret af hele Frankrig. Disse Taler, i Forening med den Omstændighed, at Nationalforsamlingen nægtebe at forege Præsidentens Apanage, at revidere Forsatningen og at opheve Loven af 31te Mai, maatte betragtes som en formelig Krigserklæring, og hvis Duæstorforlaget, der gif ud paa at bestemme Forsamlingens Dispositionsret over Tropperne, var gaaet igjennem, var Statscoupet alt blevet udført den 18de November 1851. Da Krigsministeren, Grev Morny og Edgar Ney indfandt sig i Paladset og berettede, at Forslaget vilde vinde Majoritet, stod Prindsen alt i Begreb med at udbede de nødvendige Befalinger; men da Rouher overbragte det rigtige Resultat af Afstemningen, hørte Præsidenten det med den største Rolighed og sagde med Koloblovlighed til sine Omgivelse: „Saadan er det maaffee bedre!“

Det viste sig imidlertid steds tydeligere og tydeligere, at Striden mellem de to Statsmagter havde antaget en saa giftig Charakter, at ingen Forsoning var mulig, og at Forsatningen, der skulde have raadet Bod derpaa, var en Snevring uden nogen Udgang. Sagen maatte afgjøres enten ad Lovlighedsens Vej eller ved Magt; lovligt kunde den kun afgjøres ved en Revision af Forsatningen, hvortil Partiene paa ingen Maade vilde give deres Minde; Louis Napoleon vilde anvende Magt, og Statscoupet af 2den December blev besluttet. Om dette Skridt end ikke lader sig forsvare, om Louis Napoleon end ikke kan undgaae Bestyrelsen for at have brudt sin Ed, om det end maa betragtes, at Verdens aandrige Nation, der steds har været Civilisationens Banerfører, har mistet Friheden tilligemed den parlamentariske Regjering, bør det dog indrømmes, at Situationen var høit betænkelig; der var alt Tid i Bygningen, man maatte sprænge Portene for at slukke den. Det gjorde Louis Napoleon, han krænkede Forsatningen, men hvem tør paastaae, at Samfundet uden dette Skridt var blevet frelst? Den 2den December blev valgt, fordi det 42de Regiment, som alt i Boulogne havde vilt sig konspartistisk ind, og som blev commanderet af Oberst Espinasse, paa den Dag forrettede Vagtjenseten. Hovedpersonerne i dette Drama: Prindsen, hans Secretair, Herr Moquart, Grev Morny, Politipræsidenten Maupas og Krigsministeren, General Saint Arnaud, forsamlede sig om Aftenen kl. 11. Alle Forholdsreglerne bleve endnu engang overveiede, en Ordonnansofficer modtog Proclamationerne til Nationen og Armeen; men man traf ingen Foranstaltninger til Flugt, man forshuede sig hverken med Paa eller med Penge; disse Mænd syntes at være fiste paa Udfaldet, at Planen kunde mislykkes laae udenfor deres Beregning. Ifølge Herr Maupas' Befaling bleve Generallerne Cavaignac, Lamoricière, Bedeau, Changarnier og Leflo, Oberst Charras, Thiers og Baze fængslede samme Nat under Paaklud af, at de havde indladt sig i en Sammenbæjelse mod Præsidenten, og da Dagen brød frem, læste Pariserne til deres Forbauselse paa alle Gadehjørnerne Præsidentens Rundgjørelse om, at Nationalforsamlingen og Statsraadet vare opløste, at den almindelige Stemmeret atter var indført, at det franske Folk skulde samles fra den 14de til den 21de December i sine Valgdistricter, og at Krigsretten gjaldt indenfor den første Militairbefalings Grændser.

Man fortæller, at Politipræsidenten Carlier, et villigt Medskab i Louis Napoleons Hænder, alt tidligere skal have udarbejdet Planen til et Statscoup, og at Prindsen med en Blyantspen skal have skrevet „Rubicon“ paa det Omflag, hvori denne Plan opbevarede. Tærningerne vare i Sandhed og saa kastede, og en dobbelt Kamp begyndte, Kampen med Nationalforsamlingen og Kampen paa Barricaderne. (Stattes i næste Nr.)

Bladlinger.

— I Byen Jersey i de forenede Stater fandtes i Foraaet en Kone myrdet og druknet. Paa Lærlighedsens Opfordring til de Familier, som savnede nogen af deres kvinder, blev de meget ubevægelig overraskede ved at finde en Blyklump ifødet for Guldklumpen og forelagde Speditoren i Havre det Spørgsmaal: Hvorledes kan Guld forvandle sig til Bly? Da han ikke formaade at give noget tilfredsstillende Svar derpaa, tom Sagen for Handelsretten, der domte ham til at erstatte Modtagerne den bortkomne Guldklump.

— Handelskujet Brødrene Canoner i Paris modtogte nylig fra Californien en Veste, som skulde indeholde en Guldklump af 11,000 Fr.s Værdi. Ved Vestens Aabning bleve de meget ubevægelig overraskede ved at finde en Blyklump ifødet for Guldklumpen og forelagde Speditoren i Havre det Spørgsmaal: Hvorledes kan Guld forvandle sig til Bly? Da han ikke formaade at give noget tilfredsstillende Svar derpaa, tom Sagen for Handelsretten, der domte ham til at erstatte Modtagerne den bortkomne Guldklump.

— En Husseier i Berlin har den sjeldne Grundsætning, kun at lade sine Værelser til Folk, som idetmindste have fem Børn. For Tiden boe 187 Børn under hans Tag.